

Brüssel, 16.10.2013
COM(2013) 722 final

2013/0344 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhooonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem, seoses sellise rahvusvahelise kokkuleppe rakendamisega 2020. aastaks, mille alusel kohaldatakse rahvusvahelise lennunduse heitkoguste suhtes ühtset üleilmset turupõhist meetet

(EMPs kohaldatav tekst)

{SWD(2013) 430 final}

{SWD(2013) 431 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Lennundus on üks kõige kiiremini kasvavaid kasvuhoonegaaside heite allikaid. Samal ajal kui heite vähendamise tehnoloogilised võimalused lennundussektoris on piiratud, on lennuettevõtjatel võimalik turupõhiste meetmetega aidata heidet vähendada muudes sektorites ja niimoodi kompenseerida heite kiiret suurenemist.

Turupõhised meetmed on rahvusvahelise lennunduse jaoks juba ammu sobivaks tunnustatud. Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni (ICAO) 2001. aasta assamblee kiitis heitkogustega kauplemise süsteemide avamise rahvusvahelisele lennundusele. Pärast seda, kui ICAO oli avaldanud 2004. aastal toetust piirkondlikele turupõhiste meetmetele, on EL näidanud eeskju lennunduse kaasamisel oma heitkogustega kauplemise süsteemi (edaspidi „ELi HKS”). Hoolimata selle positiivsest mõjust keskkonnale ja väikestest majanduskuludest on ELi HKS rakendamisele olnud tugev rahvusvaheline vastuseis (näiteks on väidetud, et lennuettevõtjate heite reguleerimine väljaspool ELi kahjustaks kolmandate riikide suveräänsust). Euroopa Kohus on siiski lükanud tagasi välismaiste lennuettevõtjate sellekohased kaebused ja kinnitanud ELi HKS seaduslikkust¹.

Samal ajal on lennunduse lõimimine ELi HKSiga olnud otsustava tähtsusega ICAO arutelude edendamisel. ELi aktiivne osalemine kliimamuutuse vastases võitluses on olnud äärmiselt oluline lennundusheidet käsitlevate üleilmsete meetmete kiireks väljatöötamiseks ICAOs. On selge, et kuna ELi HKS saaks alati katta üksnes väikse osa rahvusvahelise lennunduse heitest, suureneb see maailmas kiiresti ja heite vähendamise eesmärgid jäävad üksnes soovunelmaks, kui kogu maailmas ei rakendata turupõhiseid meetmeid.

Nüüd 2013. aastal toimunud ICAO 38. assambleel tehti otsus töötada välja üleilmsed turupõhised meetmed; väljatöötamisega peaks jõutama lõpule ICAO järgmisel assambleel 2016. aastal ja meetmeid peaks rakendatama 2020. aastaks. 2020. aastaks kavandatud riiklike/piirkondlike turupõhiste meetmete raamistiku puhul edu ei saavutatud; seda eelkõige seetõttu, et assamblee resolutsioonis korrati sama teematikat nagu 2007. ja 2010. aasta assambleel ning et Euroopa riigid kinnitasid oma seisukohta seoses 2007. ja 2010. aasta assamblee resolutsioonis käsitletud nn vastastikuse kokkuleppega. Pidades silmas edusamme, mis on tehtud seoses üleilmse turupõhise meetmega, ja eesmärgiga neid edusamme veelgi suurendada peab komisjon asjakohaseks teha ettepanek vähendada nende heitkoguste suhtelist osa, mille suhtes tuleks aastani 2020 kohaldada ELi heitkogustega kauplemise süsteemi otsusega nr 377/2013/EL ettenähtud täiendava meetmena.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Konsultatsioonid lennundussektori kaasamise üle ELi HKS algasid septembris 2005 koos teatisega „Lennunduse mõju vähendamine kliimamuutustele”, KOM(2005)459 ja seejärel esitati detsembris 2006 seadusandlik ettepanek. Alates sellest ajast on kolmandate riikidega konsulteeritud lennunduse ja heitkogustega kauplemise teemal, seda nii ametlikult, nt ELi-USA ühiskomitee istungitel kui ka kahe- ja mitmepoolsetel kohtumistel. Hiljuti korraldati avalik Interneti-arutelu, mis kestis 21. juunist kuni 13. septembrini 2013, so 12 nädalat. Avaliku konsultatsiooni korraldamisel lähtuti üldpõhimõtetest ja miinimumnõuetest, mida komisjon rakendab huvitatud isikutega konsulteerimise korral, ning kõikidel sidusrühmadel, sh kolmandate riikide asutustel, paluti avaldada arvamust piirkondlike ja üleilmsete

¹ Vt Euroopa Kohtu 21. detsembri 2011. aasta otsus kohtuasjas C-366/2010.

turupõhiste meetmete ulatuse kohta. Komisjon hoiab edaspidigi konstruktiivseid kahe- ja mitmepoolseid suhteid kolmandate riikidega.

Avaliku konsultatsiooni käigus väljendasid riigiasutused, valitsusvälised organisatsioonid ja lennuettevõtjad tugevat toetust turupõhiste meetmetele. Kõik vastajad pooldasid lennundusturupõhiseid meetmeid, kusjuures üks ühendus oli selle vastu, et piirkondlikud turupõhised meetmed võetakse enne üleilmset meedet. Piirkondliku lähenemisviisiga seoses rõhutavad lennuettevõtjad selliseid aspekte nagu lihtsam haldamine, poliitiline vastuvõetavus ning diskrimineerimise vältimine lennuliinidel ja lennuettevõtjate vahel. Riigiasutused ja valitsusvälised organisatsioonid rõhutavad vajadust kehtestada süsteem, mis hõlmaks mõistlikke heite piirnorme, lihtsustaks halduskorda ja oleks poliitiliselt vastuvõetav.

Mõjuhindangust nähtub, et ELi HKS-i kohandamine nii, et see oleks kooskõlas ICAO turupõhiseid meetmeid kuni 2020. aastani käsitleva resolutsiooniga, on otstarbekas väikeste halduskulude korral. Põhiline kasu, mis saadakse ELi HKS-i mahu vähendamisest kuni aastani 2020, seisneb selles, et kui alates 2020. aastast hakatakse kohaldama üleilmset turupõhist meedet ja tänu sellele kõrvaldatakse üleilmne erinevus heite ja eesmärkide vahel, kahekordistatakse rahvusvahelise lennunduse heite hõlmatud koguseid võrreldes ELi HKS-iga ning vähendatakse heidet aastaks 2050 poole võrra, on üldine keskkonnakasumärgatavalt suurem.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Kavandatud meetmete kokkuvõte

Kooskõlas 2013. aasta septembris peetud ICAO 38. assamblee tulemustega oleks vaja ühtset üleilmset turupõhist meedet, mida kohaldatakse rahvusvahelise lennunduse heitkoguste suhtes alates 2020. aastast. Seni saavutatut silmas pidades ja üleilmse turupõhise meetme eduka kehtestamise tagamiseks tuleks teha muudatusi ELi HKS-iga hõlmatud lennutegevusvaldkondades.

Käesolev direktiivettepanek on järg otsusele nr 377/2013/EL, mis võeti vastu selleks, et edendada üleilmsete meetmete võtmist ICAO kaudu. Nagu otsuse nr 377/2013/EL puhul, nii on ka seekord oluline, et käesoleva ettepaneku kiidaksid kiiresti heaks Euroopa Parlament ja nõukogu, nii et direktiiv oleks juba vastu võetud, kui saabub järgmine LHÜde tagastamise tähtaeg 30. aprill 2014. Kuna otsuse nr 377/2013/EL edasises läbivaatamises ei ole kokku lepitud, jäädakse HKS-i puhul seisukohale, millel oldi enne otsuse vastuvõtmist. Käesolevast ettepanekust tulenevalt oleksid läbivaadatud HKS-i põhijooned järgmised:

- sarnaselt algdirektiiviga ja otsusega nr 377/2013/EL hõlmaks süsteem ka edaspidi kõiki EMP lennuväljade vahelisi lende;
- välja jäetakse sellistesse kolmandatesse riikidesse suunduvad ja sealt saabuvad lennud, kes ei ole arenenud riigid ja kelle heitkogused on alla 1 % üleilmse lennunduse heitkogustest. Sellega jäetakse mittediskrimineerivalt välja ligikaudu 80 riiki suunduvad lennud;
- alates 2014. aastast võetakse arvesse kolmandatesse riikidesse suunduvatelt ja sealt saabuvatelt lendudelt pärit heidet, mis tekib EMP riikides. Ettepaneku kohaselt määratakse HKS-iga hõlmatud konkreetse lennu suhteline heitkogus kindlaks lihtsustatud menetlusega. Selle järgi võivad ettevõtjad valida, missuguse mõõdetava, aruandlusega hõlmatud ja kontrollitava meetodikaga tagada nõuetele vastavus;

- välja jäetakse lennud üle EMP riikide, samuti heitkogused, mis on seotud lendudega kolmandate riikide ja EMP riikide sõltkondade ja territooriumide lennujaamade vahel, ning lendudega EMP lennujaamade ja kõnealuste territooriumide vahel.

Käesoleva õigusaktiga tehakse HKS-i direktiivist alates 2013. aastast erand kolmandatest riikidest saabuvate ja sinna suunduvate lendude heitkoguste teatava suhtelise osa suhtes. 2013. aastal võetakse arvesse kõiki väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda (EMP) asuvatesse riikidesse suunduvate ja sealt saabuvate lendude heitkoguseid. Lisas on esitatud ajavahemiku 2014–2020 iga kalendriaasta kohta suhteline osa, mille arvutamisel võttis Eurocontrol aluseks EMP riikide ja kolmandate riikide põhiliste lennujaamade vahelise sellise suuringjoone suhtelise osa, mis ei ole kaugemal kui 12 meremiili EMP rannajoone kõige kaugemast punktist. Protsendimäärased peetakse pigem madalaks, kui võtta arvesse tegelikku mõju, mis õhusõiduk avaldab liidu lennuväljalt õhku tõustes ja seal maandudes kliimamuutusele, kuna lennundus mõjutab kliimamuutust ka lämmastikoksiidide, veeauru ja sulfaadi ning tahmaosakeste heitega, mille mõju on hinnanguliselt samal tasemel CO₂ mõjuga, kuid mida ei ole arvesse võetud.

Protsendimäärade kohaldamine kolmandatesse riikidesse suunduvate ja sealt saabuvate lendude suhtes peab olema töökindel ja pragmaatiline ning kasutada tuleb alates 2010. aastast kohaldatavaid aruandluskategooriaid. Riigipaaride aluseks võtmine tähendab, et on vaja arvanudmeid iga liikmesriigi ja kolmandate riikide vaheliste lendude kohta. Kui lennatakse kolmanda riigi eri ajavöönditesse, tuleb protsendimäär leida iga ajavööndi jaoks, kuhu lennatakse. Protsendimäärad leitakse parima kättesaadava teabe, sh Eurocontrol'i teabe alusel. Lisas esitatakse kõigi selliste protsendimäärade tabel.

Selleks et muuta süsteem paindlikumaks, on ettevõtjatele antud võimalus kasutada muid seire-, aruandlus- ja tõendamismeetodeid. Kolmandatesse riikidesse suunduvate ja sealt saabuvate lendude puhul peaks õhusõiduki käitajal olema võimalik valida, et ta ei anna aru kõnealuste lendude tõendatud heitkogustest, vaid selle asemel prognoosib võimalikult täpselt lendude heitkogused, mis ei sisalda väljaspool EMP liikmesriike tekkinud heidet, kusjuures aluseks võetakse Eurocontrol'i selliste lendude täpse vahemaa arvutused, mida ei tehta väljaspool EMP riike.

Liikmesriigid kohandavad aastateks 2013–2020 eraldatavaid LHÜde koguseid vastavalt lisas esitatud protsendimääradele. Liikmesriikide poolt enampakkumisel müüdavate LHÜde arvu muudetakse vastavalt.

On tehtud ettepanek täiendavalt lihtsustada ELi HKS-i käsitlevat direktiivi ja näha ette, et meetmeid ei võeta muid kui kommertslenude sooritavate väikeste õhusõidukite käitajate suhtes, kelle heide on vähem kui 1 000 tonni CO₂ aastas. Sellega vähendatakse liikmesriikide reguleeritavate õhusõidukikäitajate arvu umbes 2 200 võrra ja nende arvele langeb 0,2 % heitest. Koos muude meetmetega, mis võetakse halduskorra lihtsustamiseks väikeste õhusõidukikäitajate jaoks, vähendatakse ELi parema õigusloome tegevuskava kohaselt oluliselt õhusõidukikäitajate ja liikmesriikide pädevate asutuste haldusülesandeid.

Kõik muud lendudega seotud kohustused jäävad endiseks. Selline piiratud lähenemisviis ise on osutunud toimivaks, nagu selgus otsuse nr 377/2013/EL puhul. Täiendavate tasuta LHÜde eraldamine käitajatele piiraks heite vähendamist ELi HKS-is ja uue võrdlusuuringu tegemine esitaks märkimisväärseid nõudeid õhusõidukikäitajatele ja liikmesriikidele, kui üleilmset turupõhist meetet hakatakse eeldatavasti kohaldama seitsme aasta pärast, ja kui seda ei kohaldata, siis tehakse 2018. aastal nagunii uus võrdlusuuring vastavalt ELi HKS-i direktiivi artiklile 3e.

Käesoleva ettepanekuga kaasnev keskkonnakasu koosneb kahest peamisest komponendist. Esiteks hoogustab see üleilmse turupõhise meetme võtmist ja alates 2020. aastast hõlmatakse kõik rahvusvahelise lennundusega seotud heitkogused. Olenevalt sellest, kui kõrgete eesmärkide suhtes lepitakse kokku üleilmse turupõhise meetme võtmisel, piirduakse rahvusvahelise lennunduse heite üldkoguse puhul 2020. aasta tasemega ja aastaks 2050 seda isegi vähendatakse poole võrra allapoole 2005. aasta taset. Teiseks vähendatakse ELi HKS-i raames heitkoguseid märkimisväärselt, eeldatavalt kuni 250 miljonit tonni CO₂ ajavahemikus 2013–2020.

Samuti tuleks märkida, et üleilmse turupõhise meetme haldamiseks on vaja kehtestada riiklikud sätted. Pärast 2016. aastal toimuvat ICAO assambleed tuleks muuta HKS-i direktiivi vastavalt vajadusele ja näha ette kõnealuse üleilmse turupõhise meetme rakendamine. Üleilmse turupõhise meetme kohaldamiseks alates 2020. aastast tuleks tunnustada IATA üleskutse kohaste varaste meetmete võtmist ja võtta arvesse ELi HKS-i kohast lennundussektori heite kompenseerimist väljaspool seda sektorit, samuti heite vähendamist sektoris endas. ICAO resolutsiooni A38/17-2 punktis 26 on kutsutud üles teatama ICAO-le sellisest heite vähendamisest.

Euroopa Parlament ja nõukogu peaksid võtma käesoleva ettepaneku vastu 2014. aasta algul, et tagada õiguskindlus ja selgus õhusõidukikäitajate jaoks, kes muidu peaksid 30. aprilliks 2014 tagastama oma LHÜd kogu heite eest, mis on seotud kolmandatesse riikidesse suunduvate ja sealt saabuvate lendudega, nagu on osutatud direktiivis 2003/87/EÜ.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem, seoses sellise rahvusvahelise kokkuleppe rakendamisega 2020. aastaks, mille alusel kohaldatakse rahvusvahelise lennunduse heitkoguste suhtes ühtset üleilmset turupõhist meetet

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust³,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liit püüab tagada tulevase rahvusvahelise kokkuleppe sõlmimist, et võtta kontrolli alla lennundusest tulenevate kasvuhoonegaaside mõju, ning enne kokkuleppe sõlmimist vähendada iseseisva meetmega liidu lennuväljadelt väljuvate ja sinna saabuvate lendude heite mõju kliimamuutusele. Selleks et need eesmärgid vastastikku toetaksid üksteist ega oleks omavahel vastuolus, on asjakohane võtta arvesse olukorra arengut ja rahvusvahelistel foorumitel võetavaid seisukohti, eelkõige resolutsiooni, milles on esitatud Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) poliitika ja keskkonnakaitse tavade konsolideeritud aruanne, mis võeti vastu ICAO assamblee 38. istungjärgul.
- (2) Sellest tulenevalt on soovitav ajutiselt lugeda Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2003/87/EÜ⁴ esitatud nõuded täidetuks, kui kolmandate riikide lennuväljadelt väljuvate ja sinna suunduvate lendudega seotud heite teatavate protsendimäärade seotud kohustused on täidetud. Niimoodi rõhutab liit asjaolu, et nõudeid võib kohaldada Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) riikide lennuväljadelt väljuvate ja sinna suunduvate lendudega seotud heite teatavate protsendimäärade suhtes samamoodi, nagu on võimalik hõlmata õigusnõuetega rohkem kõnealustelt lennuväljadelt väljuvatest ja sinna suunduvatest lendudest tulenevaid heitkoguseid.

---

² ELT C ..., ..., lk ...

³ ELT C ..., ..., lk ...

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/87/EÜ, 13. oktoober 2003, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

- (3) Arvestades, et direktiivi 2003/87/EÜ kohaldatakse jätkuvalt selliste lendude suhtes, mis saavad liidu lennuväljadele või väljuvad sealt, ning eesmärgiga tagada lihtne ja töökindel vahend, millega piirata piirkondlike turupõhiste meetmete kohaldamist seitsmele aastale seni, kuni üleilmne turupõhine meede hakkab toimima, on Eurocontrol suhtelise osa arvutamisel lähtunud EMP riikide ja kolmandate riikide põhiliste lennujaamade vahelise sellise suuringjoone suhtelisest osast, mis ei ole kaugemal kui 12 meremiili EMP rannajoone kõige kaugemast punktist. Kuna ELi arvates ei peaks üleilmne turupõhine meede põhinema tegelikel õhuruumiga seotud kaalutlustel, võrrelduna lennuväljadele saabuvate ja sealt väljuvate lendudega, kohaldatakse protsendimäärasid üksnes kuni aastani 2020.
- (4) Käesoleva direktiiviga ette nähtud erandite puhul võetakse arvesse kolmandate riikidega sõlmitud kahe- ja mitmepoolsete suhete tulemusi, mida komisjon püüab ka edaspidi liidu nimel saavutada.
- (5) Konkurentsimoonutuste vältimiseks on oluline, et ühel ja samal liinil tehtavaid lende koheldaks ühtmoodi.
- (6) Selleks et kehtestada kolmandate riikide lennuväljadele suunduvate ja sealt väljuvate lendude tõendatud heitkoguste protsendimäär, on vaja teada kogu lennuga seotud heidet. Arvesse ei võeta siiski kõnealuse protsendimääraga hõlmamata heitkoguseid.
- (7) Peale selle peaks kolmandatesse riikidesse suunduvate ja sealt väljuvate lendude puhul olema õhusõidukikäitajal võimalik valida, et ta ei anna aru kõnealuste lendude tõendatud heitkogustest, vaid selle asemel prognoosib võimalikult täpselt lendude heitkogused, mis ei sisalda väljaspool EMP liikmesriike tekkinud heidet.
- (8) Lihtsustamise huvides ja selleks, et vähendada kõige väiksemate õhusõidukikäitajate halduskoormust, tuleks käsitada muid kui kommertslenude käitavaid õhusõidukikäitajaid, kelle aastane heide on alla 1 000 tonni CO₂, direktiivi nõuetele vastavana ja liikmesriikide pädevad asutused peaksid toetama selliste lisameetmete võtmist, millega lihtsustatakse halduskorda väikeste õhusõidukikäitajate jaoks.
- (9) Kui kohaldatakse kolmandate riikide lennuväljadele suunduvate või sealt saabuvate lendude tõendatud heitkoguste protsendimäära või kui lennuettevõtjad kasutavad mõnd muud lähenemisviisi, tuleks lähtuda pärast 2014. aastat tekkivatest heitkogustest, et anda ettevõtjatele lennutegevuse kavandamisel aega nende lähenemisviiside mõistmiseks.
- (10) Ilma et see piiraks üleilmse turupõhise meetme kohaldamist alates 2020. aastast, tuleks ajavahemikus 2014–2020 jätta reguleerimisalast välja heitkogused, mis on seotud sellistesse arenguriikidesse suunduvate ja sealt saabuvate lendudega, kelle osakaal rahvusvahelises tsiviillennunduses tonnkilomeetrites mõõdetuna on alla 1 %. Käesolevas ettepanekus tuleks käsitada arenguriigina riike, kes vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 978/2012 pääsevad käesoleva ettepaneku vastuvõtmise ajal liidu turule soodustingimustel, st riike, kes Maailmapanga 2013. aastal liigituse kohaselt ei ole kõrge ega üle keskmise sissetulekuga riigid.
- (11) Selleks et tagada õiguskindlus õhusõidukikäitajatele ja liikmesriikide asutustele, on asjakohane lubada seda, et 2013. aasta LHÜsid võib tagastada ja heitkogustest võib aru anda kuni 2015. aastani.
- (12) Pärast 2016. aastal toimuvat ICAO assambleed peaks komisjon andma aru Euroopa Parlamendile ja nõukogule selle tagamiseks, et oleks võimalik arvesse võtta rahvusvahelisi arengutendentse ja käsitleda kõiki erandite tegemise küsimusi.

(13) Direktiivi 2003/87/EÜ tuleks vastavalt muuta,
ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2003/87/EÜ muudetakse järgmiselt.

(1) Artikli 28 järele lisatakse artikkel 28a:

„Artikkel 28a

Erandid, mida kohaldatakse enne seda, kui aastaks 2020 rakendatakse rahvusvaheline kokkulepe ühe üleilmse turupõhise meetme kohaldamise kohta

1. Erandina artikli 12 lõikest 2a ja artikli 14 lõikest 3 käsitavad liikmesriigid kõnealustes sätetes osutatud nõudeid täidetuna järgmistel juhtudel:
  - (a) väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda asuvasse riikidesse 2013. aastal suunduvate ja sealt väljuvate lendude kõik heitkogused;
  - (b) väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda (EMP) asuvatest riikidest väljuvate lendude ning sinna suunduvate lendude heitkogused igal kalendriaastal ajavahemikus 2014–2020, kui selliseid lende käitanud ettevõtja on tagastanud saastekvoote vastavalt sellistest lendudest pärit tõendatud heitkoguste protsendimääradele, mis on loetletud IIc lisa kohaselt või arvatatud punkti 6 kohaselt;
  - (c) muid kui kommertslende käitava õhusõidukikäitaja lendude heide igal kalendriaastal kuni aastani 2020, kui õhusõidukikäitaja lendudega seotud heitkogus kalendriaastas on alla 1 000 tonni,
  - (d) EMP riikide vaheliste lendude 2013. aasta tõendatud heitkogustele vastavate saastekvootide tagastamine 30. aprilliks 2015, mitte 30. aprilliks 2014, ja 2013. aasta tõendatud heitkogustest aru andmine 31. märtsiks 2015, mitte 31. märtsiks 2014.

Lõike 1 punkti b kohaseid tõendatud heitkoguseid, mis arvutatakse kooskõlas IIc lisaga, käsitatakse õhusõidukikäitaja tõendatud heitkogusena artiklite 11a, 12 ja 14 tähenduses.

2. Erandina artikli 3e lõikest 5 ja artiklist 3f antakse õhusõidukikäitajale, kelle suhtes kohaldatakse lõike 1 punktides a–c osutatud erandeid, tasuta saastekvoote arvu, mida vähendatakse proportsionaalselt niivõrd, kui võrd vähendatakse kõnealuste sätetega ette nähtud tagastamiskohustust.

Liikmesriigid avaldavad aastatel 2013–2020 lennutegevusele eraldatud tasuta saastekvootide arvu hiljemalt [OP: insert a date 4 months after the entry into force of this Directive].

3. Erandina artiklist 3d müüvad liikmesriigid enampakkumisel lennutegevusele eraldatud saastekvoote arvu, mida vähendatakse proportsionaalselt niivõrd, kui võrd vähendatakse väljaantavate saastekvootide koguarvu.
4. Erandina artikli 3d lõikest 3 vähendatakse liikmesriikide poolt aastatel 2013–2020 enampakkumisel müüdavate saastekvootide arvu nii, et see oleks kooskõlas igale liikmesriigile artikli 28 punktide a–c kohaldamisel omistatud lennunduse heitkoguste osakaaluga.

5. Kui õhusõidukikäitaja aastane koguheide on alla 25 000 tonni, käsitatakse erandina artiklitest 3g, 12, 15 ja 18a seda heidet tõendatud heitkogusena, kui see on määratud väikeheitetekitajatele ette nähtud vahendiga, mille on heaks kiitnud Euroopa Komisjon ja milles kasutatakse Eurocontroli esitatud HKSi tugivahendi andmeid, ning liikmesriigid võivad kommertslende käitava õhusõidukikäitaja suhtes rakendada lihtsustatud korda seni, kuni sellega saavutatakse samasugune täpsus kui nimetatud vahendiga.
  6. Erandina artikli 12 lõikest 2a ja artikli 14 lõikest 3 võib õhusõidukikäitaja valida väljaspool EMPd asuvasse riikidesse suunduvate ja sealt väljuvate lendude puhul võimaluse, mille kohaselt ta ei kasuta heiteandmete esitamiseks IIc lisa kohaseid protsendimäärasid ning kõnealused heitkogused arvutab pädev asutus. Arvutamisel võetakse arvesse arvnäitajaid, mis on saadud väikeheitetekitajatele ette nähtud vahendiga, mille on heaks kiitnud Euroopa Komisjon ja milles kasutatakse Eurocontroli esitatud HKSi tugivahendi andmeid. Pädev asutus esitab kõik sellised arvutused komisjonile. Artiklite 11a, 12, 14 ja 28a kohaldamisel käsitatakse sellistel asjaoludel tehtud heitearvutusi õhusõidukikäitaja tõendatud heitkogusena.
  7. Pärast 2016. aastal toimuvat ICAO assambleed esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles käsitleb meetmeid, millega heitkoguste suhtes rakendatakse alates 2020. aastast üleilmset turupõhist meetet, ja lisab vajaduse korral ettepanekud.

Kui üleilmset turupõhist meetet ei hakata kohaldama alates 2020. aastast, vaadeldakse aruandes sobivaid võimalusi hõlmata pärast 2020. aastat väljaspool EMPd asuvasse riikidesse suunduvate ja sealt saabuvate lendudega seotud heitkogused, kui sellist üleilmset meetet pikemat aega ei rakendata. Komisjon käsitleb aruandes ka lahendusi muudele küsimustele, mis võivad tekkida lõigete 1–4 rakendamisel, säilitades samal ajal kõikide ühel ja samal lennuliinil tegutsevate ettevõtjate võrdse kohtlemise.”
- (2) Lisasid muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi lisale.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [OP: please insert concrete date – last day of 3rd month from the date of entry into force]. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad neid norme alates [OP: please insert concrete date: transposition + 1 day].

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.
2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste õigus- ja haldusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.
Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

LISA

Direktiivi 2003/87/EÜ IIB lisa järele lisatakse IIC lisa:

„IIC LISA

ARTIKLI 28 a KOHASTE ERANDITE KORRAL KOHALDATAVATE PROTSENDIMÄÄRADE TABEL

[Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriikidest (edaspidi „EMP liikmesriigid”) väljaspool asuvatesse riikidesse (edaspidi „kolmandad riigid”) suunduvate ja sealt saabuvate lendude heidet käsitlevad artikli 28a kohased protsendimäärad arvutatakse vastavalt allpool esitatud tabelile, millesse enne vastuvõtmist sisestatakse järgmise võrrandiga leitavad protsendimäärad, mis põhinevad parimatel kättesaadavatel andmetel, sealhulgas Eurocontroli abil saadud andmetel:

$$X = (Y \div Z) \times 100$$

Siin:

Z = vahemaa mööda suuringjoont EMP iga asjaomase riigi lennuväljast, kust 2012. aastal suundus kõige rohkem lende kolmandate riikide kõikidesse sihtkohtadesse ja kuhu saabus kõige rohkem lende kolmandate riikide kõikidest sihtkohtadest („EMP liikmesriigi võrdlusalaväli”) kuni asjaomase kolmanda riigi lennuväljani, kuhu 2012. aastal suundus kõige rohkem EMP liikmesriikide kõikidest sihtkohtadest saabuvaid lende ja kust väljus kõige rohkem lende kõnealuste riikide kõikidesse sihtkohtadesse („kolmanda riigi võrdlusalaväli”).

Y = Zga määratletud vahemaa see osa, mis on EMP võrdlusalavälja ja selle kõnealusel lennul asuva esimese punkti vahel, mis on 12 meremiili EMP mis tahes liikmesriigi kaugeimast punktist; arvesse ei võeta kolmanda riigi alasid ja merepiirkondi, mis on enam kui 400 meremiili kaugusel EMP riikidest.

Kui lennud toimuvad kolmanda riigi eri ajavöönditesse, tuleb protsendimäär leida iga ajavööndi jaoks, kuhu lennud toimuvad.

EMP liikmesriikide sõltkondadesse ja territooriumidele suunduvate ja sealt saabuvate ning üle nende toimuvate lendude vahemaid arvesse ei võeta.

Ilma et see piiraks üleilmse turupõhise meetme kohaldamist alates 2020. aastast, kohaldatakse EMP liikmesriikide ja selliste arenguriikide vaheliste lendude suhtes, kelle osakaal rahvusvahelises tsiviillennunduses on tonnkilomeetrites mõõdetuna alla 1 %, ajavahemikus 2014–2020 protsendimäära null. Käesolevas ettepanekus tuleks käsitada arenguriigina riike, kes vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 978/2012 pääsevad käesoleva ettepaneku vastuvõtmise ajal liidu turule soodustingimustel, st riike, kes Maailmapanga 2013. aastal liigituse kohaselt ei ole kõrge ega üle keskmise sissetulekuga riigid.

[Eespool esitatud valem jäetakse lõpptekstist välja ja asendatakse Eurocontrol'i arvutatud protsendimäärade tabeliga.]

		A	B	B	C	C	D	D	E	E	E	F	F	H	H	I	I	L	L	L	M	N	P	P	R	S	S	S	U
		T	E	G	Z	Y	K	E	E	L	S	I	R	R	U	E	T	T	U	V	T	L	L	T	O	E	I	K	K
AF	AFGANISTAN																												
AL	ALBAANIA																												
DZ	ALŽEERIA																												
AO	ANGOLA																												
AG	ANTIGUA JA BARBUDA																												
AR	ARGENTINA																												
AM	ARMEENIA																												
AZ	ASERBAIDŽAAN																												
BS	BAHAMA																												
BH	BAHREIN																												
BD	BANGLADESH																												
BB	BARBADOS																												
BY	VALGEVENE																												
BZ	BELIZE																												
BJ	BENIN																												
BT	BHUTAN																												
BO	BOLIIVIA PALJURAHVUSELINE RIIK																												

		A	B	B	C	C	D	D	E	E	E	F	F	H	H	I	I	L	L	L	M	N	P	P	R	S	S	S	U	
		T	E	G	Z	Y	K	E	E	L	S	I	R	R	U	E	T	T	U	V	T	L	L	T	O	E	I	K	K	
BA	BOSNIA JA HERTSEGOVIINA																													
BW	BOTSWANA																													
BR	BRASILIA UTC/GMT -3																													
BR	BRASILIA UTC/GMT -4																													
BN	BRUNEI DARUSSALAMI RIIK																													
BF	BURKINA FASO																													
BI	BURUNDI																													
KH	KAMBODŽA																													
CM	KAMERUN																													
CA	KANADA Newfoundlandi standardajavöönd																													
CA	KANADA Atlandi ajavöönd																													
CA	KANADA Idaosa ajavöönd																													
CA	KANADA Keskosa ajavöönd																													

		A	B	B	C	C	D	D	E	E	E	F	F	H	H	I	I	L	L	L	M	N	P	P	R	S	S	S	U
		T	E	G	Z	Y	K	E	E	L	S	I	R	R	U	E	T	T	U	V	T	L	L	T	O	E	I	K	K
CA	KANADA Mäestikupiirkonna ajavöönd																												
CA	KANADA Vaikse ookeani ranniku ajavöönd																												
CV	CABO VERDE																												
CF	KESK-AAAFRIKA VABARIIK																												
TD	TŠAAD																												
CL	TŠILI																												
CN	HIINA, k.a HONGKONG, MACAU ja TAIWAN																												
CO	COLOMBIA																												
KM	KOMOORID																												
CG	KONGO																												
CD	KONGO DEMOKRAATLIK VABARIIK Idaosa ajavöönd																												
CD	KONGO DEMOKRAATLIK VABARIIK Lääneosa ajavöönd																												

		A	B	B	C	C	D	D	E	E	E	F	F	H	H	I	I	L	L	L	M	N	P	P	R	S	S	S	U
		T	E	G	Z	Y	K	E	E	L	S	I	R	R	U	E	T	T	U	V	T	L	L	T	O	E	I	K	K
CR	COSTA RICA																												
CI	CÔTE D'IVOIRE' VABARIİK																												
CU	KUUBA																												
DJ	DJIBOUTI																												
DM	DOMINICA																												
DO	DOMINIKAANI VABARIİK																												
EC	ECUADOR																												
EG	EGIPTUS																												
SV	EL SALVADOR																												
GQ	EKVATORIAAL- GUINEA																												
ER	ERITREA																												
ET	ETIOOPIA																												
GA	GABON																												
GM	GAMBIA																												
GE	GRUUSIA																												
GH	GHANA																												
GD	GRENADA																												

		A	B	B	C	C	D	D	E	E	E	F	F	H	H	I	I	L	L	L	M	N	P	P	R	S	S	S	U	
		T	E	G	Z	Y	K	E	E	L	S	I	R	R	U	E	T	T	U	V	T	L	L	T	O	E	I	K	K	
GT	GUATEMALA																													
GN	GUINEA																													
GW	GUINEA-BISSAU																													
GY	GUYANA																													
HT	HAITI																													
HN	HONDURAS																													
IN	INDIA																													
ID	INDONEESIA Lääne-Indoneesia aeg																													
ID	INDONEESIA Kesk-Indoneesia aeg																													
ID	INDONEESIA Ida-Indoneesia aeg																													
IR	IRAANI ISLAMIVABARIIK																													
IQ	IRAAK																													
IL	IISRAEL																													
JM	JAMAICA																													
JP	JAAPAN																													
JO	JORDAANIA																													

		A	B	B	C	C	D	D	E	E	E	F	F	H	H	I	I	L	L	L	M	N	P	P	R	S	S	S	U
		T	E	G	Z	Y	K	E	E	L	S	I	R	R	U	E	T	T	U	V	T	L	L	T	O	E	I	K	K
KZ	KASAHSTAN ajavöönd 1																												
KZ	KASAHSTAN ajavöönd 2																												
KE	KEENIA																												
KP	KOREA RAHVADEMOKRAATLI K VABARIIK																												
KR	KOREA VABARIIK																												
KW	KUVEIT																												
KG	KÕRGÕZSTAN																												
LA	LAOSE DEMOKRAATLIK RAHVAVABARIIK																												
LB	LIIBANON																												
LS	LESOTHO																												
LR	LIBEERIA																												
LY	LIIBÜA																												
MK	ENDINE JUGOSLAAVIA MAKEDOONIA VABARIIK																												
MG	MADAGASKAR																												

		A	B	B	C	C	D	D	E	E	E	F	F	H	H	I	I	L	L	L	M	N	P	P	R	S	S	S	U
		T	E	G	Z	Y	K	E	E	L	S	I	R	R	U	E	T	T	U	V	T	L	L	T	O	E	I	K	K
MW	MALAWI																												
MY	MALAISIA																												
MV	MALDIIVID																												
ML	MALI																												
MR	MAURITAANIA																												
MU	MAURITIUS																												
MX	MEHHIKO Keskvöönd																												
MX	MEHHIKO Vaikse ookeani ranniku vöönd																												
MX	MEHHIKO Loodevöönd																												
MD	MOLDOVA VABARIIK																												
MN	MONGOOLIA 1. ajavöönd																												
MN	MONGOOLIA 2. ajavöönd																												
ME	MONTENEGRO																												
MA	MAROKO																												

		A	B	B	C	C	D	D	E	E	E	F	F	H	H	I	I	L	L	L	M	N	P	P	R	S	S	S	U
		T	E	G	Z	Y	K	E	E	L	S	I	R	R	U	E	T	T	U	V	T	L	L	T	O	E	I	K	K
MZ	MOSAMBIIK																												
M M	MYANMAR																												
NA	NAMIIBIA																												
NP	NEPAL																												
NI	NICARAGUA																												
NE	NIGER																												
NG	NIGEERIA																												
OM	OMAA																												
PK	PAKISTAN:																												
PA	PANAMA																												
PG	PAAPUA UUS-GUINEA																												
PY	PARAGUAY																												
PE	PERUU																												
PH	FILIPINID																												
PR	PUERTO RICO																												
QA	KATAR																												
RU	VENEMAA FÖDERATSIOON – Moskva aeg																												

		A	B	B	C	C	D	D	E	E	E	F	F	H	H	I	I	L	L	L	M	N	P	P	R	S	S	S	U	
		T	E	G	Z	Y	K	E	E	L	S	I	R	R	U	E	T	T	U	V	T	L	L	T	O	E	I	K	K	
RU	VENEMAA FÖDERATSIOON – Jekaterinburgi aeg																													
RU	VENEMAA FÖDERATSIOON – Omski aeg																													
RU	VENEMAA FÖDERATSIOON – Krasnojarski aeg																													
RU	VENEMAA FÖDERATSIOON – Irkutski aeg																													
RU	VENEMAA FÖDERATSIOON – Jakutski aeg																													
RU	VENEMAA FÖDERATSIOON – Vladivostoki aeg																													
RU	VENEMAA FÖDERATSIOON – Magadani aeg																													
RW	RWANDA																													
KN	SAINT KITTS JA NEVIS																													
LC	SAINT LUCIA																													
VC	SAINT VINCENT JA GRENADIINID																													
ST	SÃO TOMÉ JA																													

		A	B	B	C	C	D	D	E	E	E	F	F	H	H	I	I	L	L	L	M	N	P	P	R	S	S	S	U
		T	E	G	Z	Y	K	E	E	L	S	I	R	R	U	E	T	T	U	V	T	L	L	T	O	E	I	K	K
	PRÍNCIPE																												
SA	SAUDI ARAABIA																												
SN	SENEGAL																												
RS	SERBIA																												
SC	SEIŠELLID																												
SL	SIERRA LEONE																												
SG	SINGAPUR																												
SO	SOMAALIA																												
ZA	LÕUNA-AAFRIKA																												
SS	LÕUNA-SUDAAN																												
LK	SRI LANKA																												
SD	SUDAAN																												
SR	SURINAME																												
SZ	SVAASIMAA																												
CH	ŠVEITS																												
SY	SÜÜRIA ARAABIA VABARIIK																												
TJ	TADŽIKISTAN																												
TZ	TANSAANIA ÜHENDVABARIIK																												

		A T	B E	B G	C Z	C Y	D K	D E	E E	E L	E S	F I	F R	H R	H U	I E	I T	L T	L U	L V	M T	N L	P L	P T	R O	S E	S I	S K	U K
TH	TAI																												
TL	IDA-TIMOR																												
TG	TOGO																												
TT	TRINIDAD JA TOBAGO																												
TN	TUNEEsia																												
TR	TÜRGI																												
TM	TÜRKMENISTAN																												
UG	UGANDA																												
UA	UKRAINA																												
AE	ARAABIA ÜHENDEMIRAADID																												
US	AMEERIKA ÜHENDRIIGID – idaosa ajavöönd																												
US	AMEERIKA ÜHENDRIIGID – keskosa ajavöönd																												
US	AMEERIKA ÜHENDRIIGID – mäestikupiirkonna ajavöönd																												
US	AMEERIKA ÜHENDRIIGID – Vaikse ookeani ranniku ajavöönd																												

		A T	B E	B G	C Z	C Y	D K	D E	E E	E L	E S	F I	F R	H R	H U	I E	I T	L T	L U	L V	M T	N L	P L	P T	R O	S E	S I	S K	U K
US	AMEERIKA ÜHENDRIIGID – Alaska ajavöönd																												
UY	URUGUAY																												
UZ	USBEKISTAN																												
VE	VENEZUELA BOLIVARI VABARIIK																												
VN	VIETNAM																												
EH	LÄÄNE-SAHARA																												
YE	JEEMEN																												
ZM	SAMBIA																												
ZW	ZIMBABWE																												

Eespool esitatust olenemata kohaldatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 349 määratletud liidu äärepoolseimate piirkondade ja väljaspool liitu asuvate riikide vaheliste lendude suhtes protsendimäär null.